ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420286519
AA43-0526-21/9
ECLI:LV:ADAT:2021:1021.A420286519.9.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 21.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Santa Liniņa,
tiesneses Irina Kaļiņina un Roze Paegle

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" pieteikumu par Satiksmes ministrijas 2019.gada 7.oktobra lēmuma Nr.03-02/2981 atcelšanu, sakarā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Satiksmes ministrijas apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 15.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts akciju sabiedrība „Latvijas valsts ceļi" (tagad valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību) (turpmāk – Latvijas Valsts ceļi) ar 2017.gada 25.septembra saskaņojumu (turpmāk – saskaņojums) saskaņoja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (turpmāk – dienests) ierosināto satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu – ceļa zīmju Nr.537 „Stāvvieta", Nr.803 „Darbības zona" („40m"), Nr.833 „Transportlīdzekļa novietojuma veids stāvvietā" un Nr.849 „Pārējā papildinformācija" („Tikai ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta atļaujām") (turpmāk – strīdus ceļa zīmes) – uzstādīšanu valstij Veselības ministrijas personā piederošajā un dienestam apsaimniekošanā nodotajā nekustamajā īpašumā Nīcgales ielā 7, Rīgā (kadastra Nr.0100 070 0927) (turpmāk – valsts zemesgabals).

Pieteicēja SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", kura pārvalda dzīvojamo māju Nīcgales ielā 9, Rīgā (kadastra Nr.0100 070 239 5001) (turpmāk – Dzīvojamā māja), ar 2019.gada 15.marta iesniegumu vērsās pie Latvijas Valsts ceļiem, lūdzot anulēt saskaņojumu. Pieteicēja norādīja, ka strīdus ceļa zīmes bez tiesiska pamata un pieteicējas kā ceļa pārvaldītājas piekrišanas ir uzstādītas Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā.

Latvijas Valsts ceļi ar 2019.gada 12.jūlija lēmumu Nr.1.1/8469 (turpmāk – sākotnējais lēmums) atteica atcelt saskaņojumu.

Nepiekrītot minētajam lēmumam pieteicēja to apstrīdēja Satiksmes ministrijā (turpmāk – ministrija).

[2] Ar ministrijas 2019.gada 7.oktobra lēmumu Nr.03-02/2981 sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[2.1] Strīdus ceļa zīmes ir uzstādītas valstij piederošā nekustamajā īpašumā, kas ir nodots dienestam apsaimniekošanā. No publiskajiem reģistriem nav secināms, ka valsts zemesgabala daļa ietilpst Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā. Zemesgrāmatā nav reģistrēts valsts zemesgabala apgrūtinājums par labu Dzīvojamajai mājai.

[2.2] Rīgas pašvaldības dzīvojamo māju privatizācijas komisijas 2018.gada 26.oktobra lēmums Nr.2345 (protokols Nr.40, 7.§) (turpmāk – privatizācijas komisijas lēmums) par valsts zemesgabala daļas ietveršanu Dzīvojamajai mājai funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā pats par sevi nenodod attiecīgo valsts zemesgabala daļu Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku lietošanā, tostarp nerada piespiedu nomas attiecības.

[2.3] Atbilstoši privatizācijas komisijas lēmuma noteikumiem Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem ir jāvienojas ar zemesgabala īpašnieku par valsts zemesgabala daļas 246 m^2 platībā izmantošanas nosacījumiem, bet šāda vienošanās nav noslēgta.

[2.4] Izskatāmajā gadījumā nav piemērojams regulējums par zemes piespiedu nomas institūtu, jo Dzīvojamā māja neatrodas uz valsts zemesgabala, bet uz blakus zemesgabala.

[2.5] Dienests ir uzskatāms par ceļa pārvaldītāju Ceļu satiksmes likuma 1.panta 2.punkta un 38.panta otrās daļas izpratnē. Līdz ar to dienests vienpersoniski ir tiesīgs ierosināt ceļa zīmju izvietošanu valsts zemesgabala teritorijā.

[3] Pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par ministrijas 2019.gada 7.oktobra lēmuma Nr.03-02/2981 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minēto.

[3.1] Strīdus ceļa zīmju uzstādīšana Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamā zemesgabala teritorijā aizkar pieteicējas kā Dzīvojamās mājas pārvaldnieces likumīgās intereses nodrošināt obligāti veicamo un citu pārvaldīšanas darbību kvalitatīvu izpildi, kā arī aizskar Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku likumā noteiktās tiesības netraucēti lietot Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu pēc saviem ieskatiem.

[3.2] Valsts zemesgabala daļa, kurā izvietotas strīdus ceļa zīmes, ar privatizācijas komisijas lēmumu ir ietverta Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā. Šāds lēmums rada piespiedu nomas attiecības starp zemes īpašnieku un dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem. Tādējādi Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā ietvertā valsts zemesgabala daļa uzskatāma par nodotu Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku lietošanā.

[3.3] Līdz ar to nevis dienests, bet pieteicēja kā Dzīvojamās mājas pārvaldītāja ir atzīstama par attiecīgā ceļa pārvaldītāju. Proti, par personu, kura ir tiesīga veikt satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu izvietošanu, uzstādīšanu un noņemšanu, saskaņojot satiksmes drošības aspektus ar Latvijas Valsts ceļiem. Tā kā saskaņojums pieņemts uz cita subjekta (dienesta), kas nav attiecīgā ceļa pārvaldītājs, ierosinājuma pamata, saskaņojums nav tiesisks un strīdus ceļa zīmes ir demontējamas.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 15.decembra spriedumu apmierināts pieteicējas pieteikums un Latvijas Valsts ceļiem uzlikts par pienākumu viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu saskaņota strīdus ceļa zīmju noņemšana.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[4.1] Tiesa atzina, ka pieteicējas mērķa – noņemt ceļa zīmes – sasniegšanai, ciktāl šā mērķa īstenošana saistīta ar Latvijas Valsts ceļu kompetenci, atbilstošs pieteikuma priekšmets ir par tāda pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu saskaņota ceļa zīmju noņemšanas ieceres atbilstība standartiem ceļu satiksmes drošības jomā.

[4.2] Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 38.panta otrajai daļai satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu izvietošanu, uzstādīšanu un noņemšanu veic ceļa pārvaldītājs, saskaņojot ar Latvijas Valsts ceļiem atbilstību standartiem ceļu satiksmes drošības jomā.

Līdz ar to tieši ceļa pārvaldītājam ir ekskluzīvas tiesības ierosināt ceļa zīmju uzstādīšanu un attiecīgi – arī noņemšanu. Savukārt Latvijas Valsts ceļi vienīgi vērtē ceļa pārvaldītāja ieceres atbilstību standartiem ceļu satiksmes drošības jomā.

Lietā ir strīds par to, kura persona ir ceļa, uz kura uzstādītas strīdus ceļa zīmes, pārvaldītājs.

[4.3] Ceļu satiksmes likuma 1.panta otrais punkts noteic, ka ceļa pārvaldītājs ir īpašnieks vai cita fiziskā vai juridiskā persona, kurai attiecīgais ceļš nodots pārvaldījumā (pārziņā).

Strīdus ceļa zīmes ir uzstādītas zemesgabalā, kura īpašniece ir valsts Veselības ministrijas personā; Veselības ministrija ir nodevusi zemesgabalu pārvaldīšanā dienestam. Šādā aspektā – kā īpašnieks (īpašnieka pilnvarots pārvaldītājs) – uz ceļa pārvaldītāja statusu ar no tā izrietošajām tiesībām lemt par ceļa zīmju uzstādīšanu pretendē dienests.

Vienlaikus valsts zemesgabala daļa, kurā uzstādītas strīdus ceļa zīmes, ar komisijas lēmumu ir ietvertas konkrētās dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā. Uz šāda pamata – kā dzīvojamās mājas funkcionālā zemesgabala apsaimniekotāja – sevi par ceļa pārvaldītāju uzskata pieteicēja.

Tādējādi jānoskaidro, vai ar administratīvo aktu veikta zemesgabala daļas iekļaušana dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā nozīmē šā zemesgabala daļas izņemšanu no īpašnieka lietošanas un nodošanu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku lietošanā.

[4.4] Senāta judikatūrā ir atzīts, ka līdz ar dzīvojamās mājas privatizācijas procesa pabeigšanu privatizācijas procesā noteiktā funkcionāli nepieciešamā zemesgabala robežas un platība kļuva saistoša gan personām, kas iegūst īpašumā dzīvokli, gan zemes īpašniekam. Kamēr funkcionāli nepieciešamais zemesgabals nav grozīts, tajā ietvertā zeme ir atzīstama par nodotu lietošanā privatizētās dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem. Tas izslēdz iespēju zemes īpašniekam izmantot šo zemi brīvi pēc saviem ieskatiem (*Senāta 2010.gada 19.marta spriedumā lietā Nr.SKA-79/2010 (A42434106) 9.punkts*).

Šādu secinājumu, ka ietveršana funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā nodod teritoriju dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku lietošanā, jo sevišķi apliecina likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 28.panta otrās daļas 5.punktā ietvertais princips, ka dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala noteikšanā nodrošina to, lai pēc funkcionāli nepieciešamā zemesgabala noteikšanas zemesgabala īpašniekam būtu iespēja izmantot atlikušo zemesgabala daļu atbilstoši noteiktajam lietošanas mērķim. Tātad zemes īpašniekam zūd tiesības brīvi izmantot to sev piederošā zemesgabala daļu, kura ietverta privatizētās dzīvojamās mājas funkcionālajā zemesgabalā.

[4.5] Valsts zemesgabala daļa jau privatizācijas procesa gaitā bija ietverta Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā. Turklāt 2016.-2018.gadā saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 85.pantu veikta Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamā zemesgabala pārskatīšana. Tā rezultātā ar privatizācijas komisijas

lēmumu apstiprināts Dzīvojamajai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala plāns. Šajā plānā valsts zemesgabala daļa, kurā uzstādītas strīdus ceļa zīmes, atzīmēta kā ietverta Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā kā zemesgabals ,,B". Plānā lietoto apzīmējumu izskaidrojumā norādīts, ka ,,B" ir zemesgabals, par kura izmantošanas nosacījumiem dzīvokļu īpašniekiem ir jāvienojas ar zemesgabala īpašnieku.

[4.6] Saeimā 2014.gada 19.jūnijā pieņemtā likuma ,,Grozījumi likumā ,,Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju"", ar kuru ieviests regulējums par dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamā zemesgabala pārskatīšanu, anotācijā norādīts, ka likumprojekts paredz, ka, nosakot zemes piespiedu nomas maksu, pusēm ir jāņem vērā citstarp ar privatizējamai dzīvojamai mājai noteiktā funkcionāli nepieciešamā zemesgabala apsaimniekošanu un uzturēšanu saistīto pienākumu sadalījumu starp privatizētā objekta īpašnieku un zemesgabala īpašnieku. Nosakot zemes piespiedu nomas maksu, pusēm būtu jāņem vērā tas, kura no viņām apsaimnieko nomāto zemi. Ja zemi apsaimnieko nomnieks, tad nomas maksai būtu jābūt zemākai, ja zemi apsaimnieko pats īpašnieks, tad arī nomas maksa varētu tikt pieprasīta augstāka.

Ņemot vērā minētos likuma izstrādes apsvērumus, privatizācijas komisijas lēmumā noteiktais par nepieciešamību vienoties par zemesgabala ,,B" izmantošanas nosacījumiem saprotams tādējādi, ka no vienošanās par attiecīgās zemesgabala daļas izmantošanās nosacījumiem (piemēram, par to, kura persona nodrošina teritorijas uzkopšanu) var būt atkarīgs zemes nomas apmērs. Taču šis norādījums neietekmē to, ka attiecīgā teritorija ir Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku lietošanā, jo ir iekļauta dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā.

[4.7] Šajā sakarā ņemama vērā arī parastā privatizācijas komisijas prakse savu lēmumu formulēšanā. Norāde par nepieciešamību dzīvokļu īpašniekiem vienoties ar zemes īpašniekiem par zemesgabalu izmantošanas nosacījumiem ir standarta norāde privatizācijas komisijas lēmumos, kad privatizācijas komisija dzīvojamām mājām funkcionāli piesaista zemesgabalus, kas nav nodoti privatizācijai dzīvokļu īpašniekiem, bet pieder citām personām.

Ja šādas norādes privatizācijas komisijas lēmumos saprastu tādējādi, ka bez papildu vienošanās ar zemes īpašniekiem dzīvokļu īpašnieki nevar lietot dzīvojamām mājām piesaistītos citām personām piederošos zemesgabalus, tad piemēram, dzīvojamās mājas Stirnu ielā 15A dzīvokļu īpašnieki bez papildu vienošanās ar zemes īpašniekiem vispār nevarētu lietot nekādu šai dzīvojamajai mājai funkcionāli piesaistītā zemesgabala daļu, jo šai mājai piesaistītais zemesgabals pilnībā sastāv no diviem citām personām piederošiem zemesgabaliem un privatizācijas komisijas lēmumā attiecībā uz abiem funkcionāli piesaistīto zemesgabalu veidojošajiem zemesgabaliem ir norāde, ka par zemesgabalu izmantošanas nosacījumiem nepieciešams vienoties ar to īpašniekiem (sk. pielikumu komisijas 2018.gada 26.oktobra lēmumam Nr.2359; pieejams: (*https://rdzmpk.lv/content/Funkcion%C4%81li%20nepiecie%C5%A1am%C4%81%20zemesgabala%20apstiprin%C4%81%C5%A1ana/5/Stirnu_iela_15A_FNZG.pdf*).

[4.8] Nav nozīmes faktam, ka zemesgrāmatā vai Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā (turpmāk – kadastrs) nav reģistrēts valsts zemesgabala daļas apgrūtinājums par labu Dzīvojamajai mājai. Privatizācijas komisijas lēmums kā administratīvais akts rada tiesiskas sekas ar tā spēkā stāšanos (Administratīvā procesa likuma 1.panta trešā daļa, 70.pants). Ar administratīvo aktu noteikto tiesisko seku ierakstīšana zemesgrāmatā vai kadastrā nav priekšnoteikums administratīvā akta spēkā esībai.

[4.9] Tāpat lietā nav nozīmes Veselības ministrijas un dienesta paustajiem apsvērumiem par privatizācijas komisijas lēmuma nepareizību un nesamērību un stāvvietas nepieciešamību dienesta funkciju veikšanai. Privatizācijas komisijas lēmums nav likumā noteiktajā termiņā apstrīdēts. Tādējādi tas ir kļuvis neapstrīdams (Administratīvā procesa likuma 76.panta ceturtā daļa). Tas nozīmē, ka iebildumus pret ar to nodibināto tiesisko stāvokli – valsts zemesgabala daļas ietveršanu Dzīvojamajai mājai funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā ar no tā izrietošajām dzīvokļu īpašnieku lietošanas tiesībām – vairs nevar celt.

[4.10] Secināms, ka valsts zemesgabala daļa, uz kuras atrodas strīdus ceļa zīmes, ir Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku lietošanā, jo ar privatizācijas komisijas lēmumu ir noteikta kā dzīvojamajai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala daļa. Tādējādi zemes īpašnieka lietošanas tiesību apjoms ir ierobežots, savukārt pieteicēja kā Dzīvojamās mājas (un tai piesaistītā zemesgabala) apsaimniekotāja ir uzskatāma par attiecīgā ceļa pārvaldītāju.

Tā kā pieteicēja ir attiecīgā ceļa pārvaldītāja un strīdus ceļa zīmju noņemšana nebūs pretrunā ar ceļu satiksmes drošības prasībām, pieteicējas prasījums par pienākuma uzlikšanu Latvijas Valsts ceļiem saskaņot strīdus ceļa zīmju noņemšanas atbilstību standartiem ceļu satiksmes drošības jomā ir apmierināms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 15.decembra spriedumu dienests iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot pieteikumu noraidīt.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minēto.

[5.1] Tiesību norma, kas definē ceļa pārvaldītāju, spriedumā ir tulkota paplašināti.

[5.2] Privatizācijas komisijas lēmums, ar kuru valsts zemes gabals 246 m^2 platībā noteikts kā Dzīvojamajai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala daļa, pats par sevi neapliecina apsaimniekotāja vai dzīvojamās mājas īpašnieku pilnīgas varas tiesības pār lietu, to valdot, lietojot, apsaimniekojot un izlietojot to pēc sava ieskata.

[5.3] Dienesta rīcībā nav informācijas, kas apliecinātu, ka SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" ir mēģinājis vienoties ar zemes īpašnieku par funkcionāli nepieciešamā zemesgabala izmantošanas kārtību, kā arī nav izrādījis iniciatīvu maksāt nomas maksu zemes īpašniekam. Tādējādi nav izmantoti visi iespējamie tiesiskie līdzekļi pirmstiesas stadijā strīda risināšanai, vienojoties par strīdus objekta lietošanas kārtību un nosacījumiem.

[5.4] Dienests Ceļu satiksmes likuma izpratnē ir uzskatāms par strīdus ceļa pārvaldītāju, un atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 38.panta otrajai daļai satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu izvietošanu, uzstādīšanu un noņemšanu veic ceļa pārvaldītājs atbilstoši saskaņotajai projekta dokumentācijai vai saskaņojot ar Latvijas Valsts ceļiem, tādējādi nav pamatots tiesas secinājums, ka pieteicējas prasījums par uzstādīto strīdus ceļa zīmju noņemšanu ir apmierināms.

[5.5] Lietā nav konstatēts, ka ar ceļa zīmju izvietošanu tiktu aizskartas dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku tiesības uz īpašumu. Turklāt strīdus zemes gabals 246 m^2 platībā nav piespiedu nomas objekts dalītā īpašuma gadījumā, jo dzīvojamā ēka atrodas uz cita zemesgabala, nevis uz valsts zemesgabala.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 15.decembra spriedumu ministrija iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot pieteikumu noraidīt.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minēto.

[6.1] Spriedumā kļūdaini un neatbilstoši normatīvo aktu prasībām izdarīti secinājumi par to, kura persona ir ceļa, uz kura uzstādītas strīdus ceļa zīmes, pārvaldītājs, secinot, ka valsts zemesgabala daļas pārvaldītājs ir dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki.

[6.2] Latvijas valsts ceļiem kā institūcijai, kura atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 38.panta otrajai daļai saskaņo ceļa zīmju izvietošanu, ir būtiski, lai, pieņemot lēmumu par ceļa zīmju izvietojuma saskaņošanu, no publiskos reģistros reģistrētās informācijas varētu gūt nešaubīgu pārliecību par to, ka nekustamā īpašuma objekts, attiecībā uz kuru paredzēts izvietot ceļa zīmes, ir nodots attiecīgās personas (ceļa pārvaldītāja) lietošanā, lai tādējādi ar administratīvo lēmumu neierobežotu citām personām piemītošās tiesības. Šāda pieeja piemērota arī izskatāmajā administratīvajā lietā, vērtējot to informāciju, kas par nekustamo īpašumu reģistrēta publiskajos reģistros.

[6.3] Publiskajos reģistros pārbaudot, vai valsts zemesgabalam ir reģistrēta atzīme, ka tā daļa ir noteikta kā funkcionāli saistīts zemesgabals Dzīvojamajai mājai, secināms, ka šādas atzīmes ne zemesgrāmatā, ne kadastrā nav. Līdz ar to dzīvokļu īpašnieku tiesības lietot valsts zemesgabalu nav pamatojamas ar to, ka pastāv piespiedu nomas attiecības. Šobrīd no publiskos reģistros reģistrētās informācijas nav apšaubāmas dienesta kā valsts zemesgabalā esošā ceļa pārvaldītāja tiesības rīkoties ar to.

[6.4] Ar privatizācijas komisijas lēmumu Dzīvojamajai mājai funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā ietverts citai ēkai funkcionāli saistīts, citam īpašniekam piederošs zemesgabals, taču lēmumā nav minēts tiesisks pamats un apsvērumi, kas pamato īpašuma tiesību uz valsts zemesgabala daļas ierobežošanu par labu Dzīvojamās mājas īpašniekiem.

[6.5] Kamēr no privatizācijas komisijas lēmuma izrietošās Dzīvojamās mājas īpašnieku tiesības lietot valsts zemesgabala daļu nav reģistrētas zemesgrāmatā kā apgrūtinājums, tikmēr šāds lēmums nerada trešajām personām tiesības vai pienākumus.

[6.6] Privatizācijas komisijas lēmums ir pretrunā ar augstākas institūcijas lēmumu – Rīgas domes 2012.gada 17.aprīļa lēmumu Nr.4551, ar kuru strīdus zemesgabals nodots valsts īpašumā Veselības ministrijas valdījumā, lai izmantotu neatliekamās medicīniskās palīdzības funkcijas nodrošināšanai. Rīgas domes lēmumā nav informācijas par to, ka strīdus zemesgabals vai tā daļa būtu funkcionāli saistīta ar Dzīvojamo māju.

[6.7] Satiksmes ministrija no Senāta 2010.gada 19.marta sprieduma lietā Nr.SKA-79/2010 publiski pieejamās versijas nevar izdarīt secinājumus par to, vai spriedumā izdarītie secinājumi ir piemērojami arī šajā gadījumā, jo nav pieejami nekustamā īpašuma dati no publiskiem reģistriem, lai secinātu, vai pastāvēja šīs administratīvās lietas situācijai atbilstoši faktiskie apstākļi – situācija, ka funkcionāli saistītajā zemesgabalā ietver zemesgabalu, kas ir daļa no cita īpašuma, uz kura neatrodas dzīvojamā māja un kuram nav noteikti šādi apgrūtinājumi.

Iepazīstoties ar vairākiem privatizācijas komisijas pieņemtajiem lēmumiem, ministrija nekonstatēja nevienu gadījumu, kad dzīvojamai mājai kā funkcionāli saistīts zemesgabals tiek piesaistīts zemesgabals, uz kura dzīvojamā māja neatrodas.

[6.8] Nav pamatots tiesas apgalvojums, ka valsts zemesgabala daļa jau privatizācijas procesa gaitā bija ietverta konkrētās dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā.

Zemesgrāmatas sākotnējā nodalījumā, kurā ir norādīta būves saistība ar zemi, nav norādīts, ka valsts zemesgabals būtu saistīts ar konkrēto dzīvojamo māju. Tas ir būtiski, jo attiecīgās atzīmes nostiprināšanas laikā valsts zemesgabals jau bija reģistrēts zemesgrāmatā, līdz ar to, ierakstot atzīmi par konkrētās dzīvojamās mājas saistību ar zemi, būtu bijis jābūt norādītam par saistību ar valsts zemesgabalu.

[7] Pieteicēja rakstveida paskaidrojumos par dienesta un ministrijas apelācijas sūdzībām uzskata tās par nepamatotām un lūdz noraidīt.

Motīvu daļa

[8] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka dienesta un ministrijas apelācijas sūdzības ir noraidāmas un pieteikums ir apmierināms.

[9] Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 15.decembra sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi izvērtējusi lietas

faktiskos un tiesiskos apstākļus un pamatoti atzinusi, ka konkrētajā gadījumā pieteicēja ir ceļa (konkrēti autostāvvietas) pārvaldītāja un ka pastāv normatīvajos aktos paredzētie priekšnosacījumi Latvijas Valsts ceļu saskaņojuma noņemt strīdus ceļa zīmes saņemšanai. Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams,

Ievērojot minēto, apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas motivācijai un to neatkārto. Atbildes uz apelācijas sūdzībās izteiktajiem argumentiem ir rodamas pirmās instances tiesas spriedumā.

Papildus Administratīvā apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[10] Nav pamatots ministrijas apgalvojums, ka Dzīvojamās mājas privatizācijas procesā, nosakot funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu, tajā netika iekļauta strīdus valsts zemesgabala daļa, jo zemesgrāmatas ierakstā par Dzīvojamo māju nav atzīmes par ēkas saistību ar zemesgabalu ar kadastra apzīmējumu 01000700927.

Lietā nav strīda, ka Dzīvojamās mājas privatizācijas procesa laikā zemesgabals ar kadastra apzīmējumu 01000700927 piederēja Rīgas pašvaldībai, un tikai 2012.gadā pašvaldības nekustamo īpašumu pārņēma valsts.

Atbilstoši privatizācijas komisijas 2021.gada 3.septembrī apgabaltiesai sniegtajai informācijai, sagatavojot Dzīvojamo māju privatizācijai, Dzīvojamai mājai tika noteiktas funkcionāli nepieciešamā zemesgabala robežas, iekļaujot arī koplietošanas infrastruktūras elementu aizņemtās platības, un tika sagatavots funkcionāli nepieciešamā zemesgabala plāns 5712 m^2 platībā, kas izveidots apvienojot bijušo zemes gabalu 70.grupā, Nr.32 un Nr.42 daļas un zemes gabalu ar kadastra Nr.01000700033 un Nr.01000700043 daļas (*lietas 1.sējuma 45.lapa*). No minētā zemes robežu plāna ir nepārprotami secināms, ka zemesgabala daļa, uz kuras atrodas autostāvvieta, ir iekļauta Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr.29890 2001.gada 8.janvāra ierakstu Nr.2.1. uz Rīgas pilsētas pašvaldības vārda nostiprināts nekustamais īpašums Nīcgales ielā 9, Rīgā, kas sastāv no dzīvojamās ēkas (saskaņā ar inventarizācijas dokumentiem kadastra Nr.01000702395001), ar atzīmi, ka minētā ēka saistīta ar zemes gabalu 5712 m^2 platībā, kas izveidots apvienojot bijušo zemes gabalu 70.grupā, Nr.32 un Nr.42 daļas un zemes gabalu ar kadastra Nr.01000700033 un Nr.01000700043 daļas.

No minētā izriet, ka zemesgabala Nīcgales ielā 7, Rīgā, daļa, kas vēsturiski bija zemesgabala ar kadastra Nr.01000700043 daļa (šobrīd valsts zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 01000700927 daļa), vēsturiski ir iekļauta Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamā zemesgabala robežās (*lietas 2.sējuma 99.-101.lapa*).

Arī pēc Dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala platības pārskatīšanas valsts zemesgabala daļa, kurā izvietotas strīdus ceļa zīmes, ar privatizācijas komisijas lēmumu ir ietverta Dzīvojamās mājas funkcionāli nepieciešamajā zemesgabalā.

Fakts, ka zemesgrāmatas ierakstos un kadastrā par valsts zemesgabalu nav atrodama atzīme par tā saistību ar Dzīvojamo māju, neietekmē privatizācijas procesā iegūtās un ar privatizācijas komisijas lēmumu nostiprinātās Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku tiesības lietot valsts zemesgabala daļu, uz kuras atrodas autostāvvieta.

[11] Nav pamatots ministrijas viedoklis, ka dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala robežās tiek iekļauti tikai tie zemesgabali vai to daļas, uz kuriem pilnībā vai daļēji atrodas konkrētā dzīvojamā māja.

Nav strīda, ka uz valsts zemesgabala Dzīvojamā māja neatrodas, taču uz valsts zemesgabala daļas 246 m^2 atrodas ar Dzīvojamo māju funkcionāli saistīts labiekārtojuma elements – autostāvvieta, kura kā brauktuves paplašinājums izbūvēta tieši pretī Dzīvojamai mājai.

Likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 28.panta otrajā daļā reglamentēts, ka, nosakot privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemesgabalu, ņem vērā normatīvo aktu par vispārīgo teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteikumus, it sevišķi:

1) esošo apbūvi;

2) apbūves parametrus;

3) pagalmu plānošanas noteikumus;

4) to, lai nodrošinātu piekļuvi, pieejamību transporta infrastruktūrai, nepieciešamo inženierkomunikāciju tīklu u.c.;

5) to, lai pēc privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala noteikšanas zemesgabala īpašniekam būtu iespēja izmantot atlikušo zemesgabala daļu atbilstoši noteiktajam lietošanas mērķim.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 8.septembra noteikumu Nr.522 „Privatizējamai dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemes gabala noteikšanas kārtība" 3.punktu funkcionāli nepieciešamajā zemes gabalā iekļauj zemi, uz kuras pilnībā vai daļēji atrodas tai piesaistītā dzīvojamā māja, kā arī tās uzturēšanai, apsaimniekošanai un funkcionēšanai nepieciešamie infrastruktūras, labiekārtojuma un komunikāciju elementi.

Atbilstoši minētajam secinām, ka, nosakot dzīvojamām mājām funkcionāli nepieciešamos zemesgabalus, to robežās tiek iekļauta arī zeme, kas saistīta ar konkrēto dzīvojamo māju uzturēšanai, apsaimniekošanai un funkcionēšanai nepieciešamajiem infrastruktūras, labiekārtojuma un komunikācijas elementiem, lai arī dzīvojamās mājas uz tiem neatrodas, vai atrodas tikai daļēji.

Ievērojot minēto, Senāta 2010.gada 19.marta sprieduma lietā Nr.SKA-79/2010 izdarītie secinājumi ir piemērojami arī šajā gadījumā.

[12] Tā kā Latvijas Valsts ceļi lietas izskatīšanas gaitā ir apliecinājuši, ka strīdus ceļa zīmju noņemšana nebūs pretrunā ar standartiem ceļu satiksmes drošības jomā, pirmās instances tiesa pamatoti uzdeva Latvijas Valsts ceļiem izdot pieteicējai saskaņojumu strīdus ceļa zīmju noņemšanai.

Minētā saskaņojuma izdošana savukārt ir pamats uzdot dienestam, kurš strīdus ceļa zīmes uzlicis, tās arī noņemt.

[13] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmajai daļai, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Pieteicēja samaksājusi valsts nodevu par pieteikumu. Līdz ar to pieteicējai no Latvijas Valsts ceļu budžeta līdzekļiem atlīdzināmi 30 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" pieteikumu.

Uzlikt par pienākumu valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Latvijas valsts ceļi" viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot pieteicējai labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru tiktu saskaņota ceļa zīmju Nr.537 „Stāvvieta", Nr.803 „Darbības zona" („40m"), Nr.833 „Transportlīdzekļa novietojuma veids stāvvietā" un Nr.849 „Pārējā papildinformācija" („Tikai ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta atļaujām") noņemšana nekustamajā īpašumā Nīcgales ielā 7, Rīgā (kadastra Nr.0100 070 0927). Saskaņojumu nosūtīt Veselības ministrijai un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam.

Uzlikt par pienākumu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam pēc saskaņojuma saņemšanas nekavējoties demontēt ceļa zīmes Nr.537 „Stāvvieta", Nr.803 „Darbības zona" („40m"), Nr.833 „Transportlīdzekļa novietojuma veids stāvvietā" un Nr.849 „Pārējā papildinformācija" („Tikai ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta atļaujām") nekustamajā īpašumā Nīcgales ielā 7, Rīgā (kadastra Nr.0100 070 0927).

Uzdot valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Latvijas valsts ceļi" atmaksāt SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (reģistrācijas Nr.40103362321, juridiskā adrese Aleksandra Čaka iela 42, Rīga, LV-1011) samaksāto valsts nodevu par pieteikuma iesniegšanu tiesā 30 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Senātā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S.Liniņa

Tiesneses I.Kaļiņina

R.Paegle